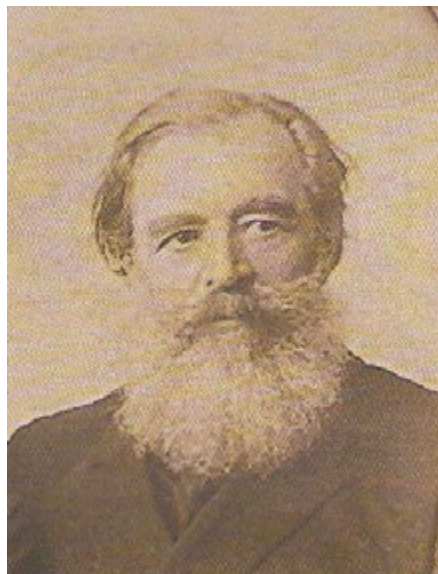

Від благодійної дитячої поліклініки до осередку мистецтва:

Бульварно-Кудрявська, 20

Неодноразово ми звертали увагу на будинки цієї вулиці. І ось ми знову на Бульварно-Кудрявській. Будинок номер 20 є пам'яткою архітектури та привертає увагу своєю лаконічністю й цікавою архітектурою. Збудований він у 1897–1898 роках за проектом харківського цивільного інженера-архітектора Михайла Артинова. Хоч архітектор нещодавно переїхав до Києва, від свого гонорару відмовився, дізнавшись про призначення його будівлі.

Михайло Артинов

Серед робіт цього архітектора – Лук'янівський народний будинок.

Ділянку під забудову відвела Міська дума для Товариства надання допомоги хворим дітям у місті Києві, яке існувало на пожертви та коштом добродійних щорічних базарів 4–6 грудня.

У 1890-х роках популярний у той час ярмарок на Контрактовій площі збирав багато сотень купців і тривав кілька днів. Меблі, бублики, цукерки, ножі, ложки, виделки, одяг – там можна було купити багато чого, а при умінні торгуватися – ще й з вигідною знижкою.

Усі витрати з будівництва та обладнання лікарні було здійснено коштом підприємця й мецената Лева Бродського, якого на цей час обрали головою будівельної комісії Товариства.

Лев Бродський

Будинок видовжений у глибину садиби. Зведений у так званому цегляному стилі з модернізованими романо-готичними деталями. Двоповерховий у центральній частині та одноповерховий у прилеглих приміщеннях, цегляний, тинькований, у плані близький до прямокутника. Відзначається функціональною логікою планування, із центральною хрещатою в плані залом очікувань, навколо якої згруповано інші приміщення. Композиційним центром тридільного головного фасаду є ризаліт з високим отвором парадного входу та вузькими бічними вікнами; люнет отвору має різьблену дерев'яну триаркову раму з круглими шибками. Над прорізами ризаліту – три фільонки: бічні містять дати «1897» і «1898»; на центральній міжліпним рослинним рельєфом зображено колиску з немовлям та столик з ліками, між якими – постать лікарки або медсестри, схожої на янгола.

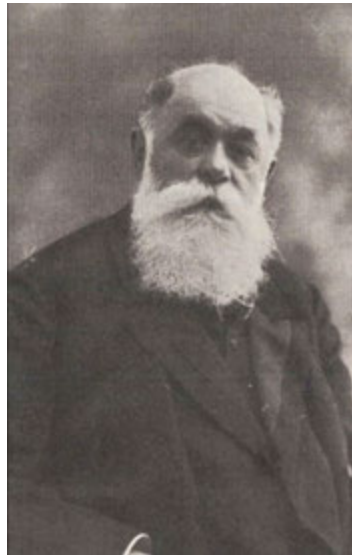

Фасадні вікна широкі, з арочними перемичками й напівколонками. Підвіконні фільонки оздоблено ліпними арабесками, сандрики – у вигляді зубців. Аналогічно оформлено вікна торцевих ризалітів, що мають зовнішні сходи до першого поверху. У підвищеному об'ємі зали очікувань – пара маленьких напівциркульних вікон верхнього освітлення. Частково збереглося оформлення вестибюля з кесонною стелею та огорожею сходів з оригінальним рисунком.

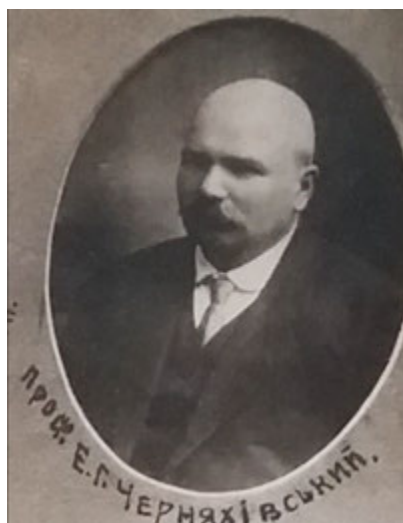
Відкриття дитячої лікарні відбулося 18 жовтня 1898 року. У будинку містилося й правління Товариства. На першому поверсі була зала на 300 осіб,

кабінети лікарів, інфекційне та хірургічне відділення, аптека, лабораторія, бібліотека, архів, квартири медперсоналу, господарські приміщення. Було два виходи на подвір'я. Медичною частиною лікарні завідував Федір Чорномор-Задерновський. Консультантом проекту був професор педіатрії Університету святого Володимира Василь Чернов.

Василь Чернов

Прийом хворих вів професор Університету святого Володимира хірург Євген Черняхівський (1920 року став першим ректором Київського медичного інституту). Працював у галузі серцево-судинної хірургії, трансплантації нирок, гнійної хірургії. Першим у Києві успішно ушив рану серця (1904), удосконалив судинний шов (1914).

Євген Черняхівський

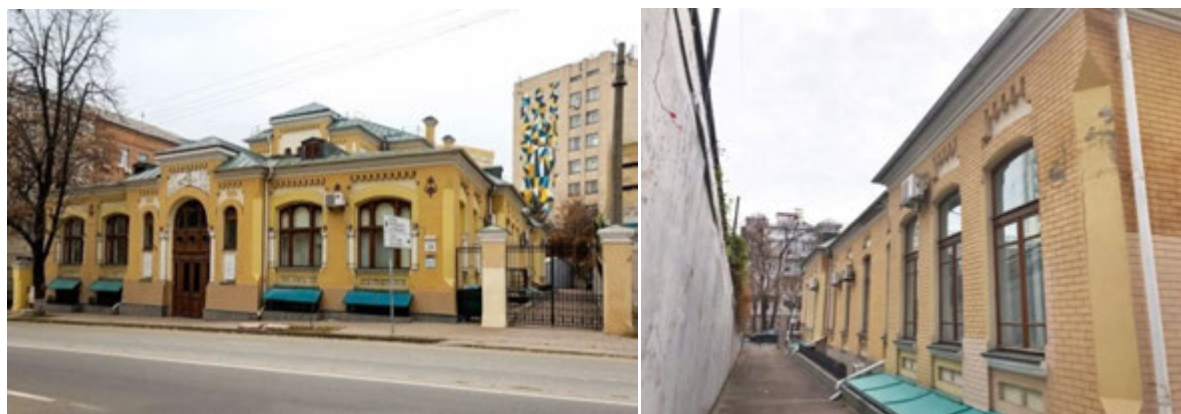
Пізніше тут розташовувалася клініка Софії Олексіївни Лихарьової, яка очолювала Товариство допомоги дітям незаможних батьків із хронічними захворюваннями. Що цікаво, вона не була медиком. У ті часи (1891 рік) за статистичними даними рівень дитячої смертності в Київській губернії становив 39,7%, це був дуже високий показник. До кінця своїх днів ця жінка займалася благодійністю та опікувалась своїм Товариством. Померла від туберкульозу в 1917 році.

*Пожежний рукав
(для перевірки пожежної безпеки в ті часи)*

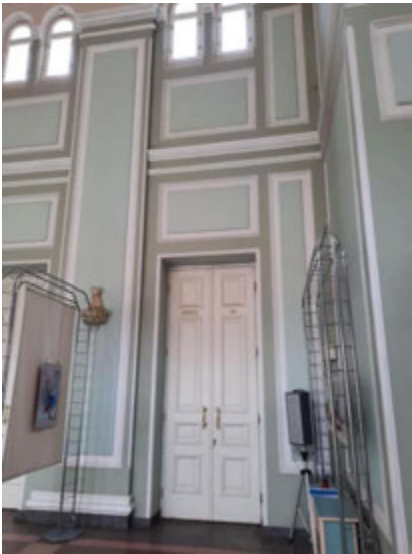
У 1920-х роках у будівлі діяла Центральна дитяча поліклініка. До 1996 – 1-е поліклінічне відділення 15-ї клінічної дитячої лікарні Шевченківського району. Після реконструкції - Президія Академії мистецтв України.

У наш час будівля має ось такий вигляд.

Ось такий чудовий інтер'єр можемо побачити всередині.

Джерела та література

Друг, О. 2013. Вулицями старого Києва. Львів

Друг, О., Малаков, Д. 2004. Особняки Києва. Київ.

Бульварно-Кудрявська 20. Благодійна дитяча поліклініка, 1897–98 рр. URL: <https://kiev-foto.info/uk/arkhitektura/dorevoliutsiini-budivli/3355-bulvarno-kudryavska-20-blagodijna-dityacha-poliklinika-1897-98-rr>.

Будинок дитячої амбулаторії, 1897–98 рр. URL: <https://new.pamyatky.kiev.ua/streets/vorovskogo/dityacha-likarnya-tovaristva-nadannya-dopomogi-hvorim-dityam-1897-98>.

Дитяча лікарня на Бульварно-Кудрявській. URL: <https://oktv.ua/ua/turizm/dostoprimechatelnosti-kieva/detskaja-bolnica-na-bulvarno-kudrjavskoj>.

Історичні мандрівки Києвом. Більварно-Кудрявська вулиця. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-253778316/253778316>.

Ольга Борисюк
лектор I категорії
Музею історії Десятинної церкви